

Miljöåtgärder vid Sala Silvergruva och Pråmån

Nyhetsbrev 5 - december 2021 - Ansvarig utgivare: Isabell Stoor

Projektläget

Under hösten 2021 har projektets fokus varit att förbereda och påbörja den tredje av nio åtgärds-etapper vid Sala Silvergruva. I november sattes den första skopan i backen vid centrala gruvområdet. Den första åtgärden är att gräva schakt för dagvatten.

Schakt för dagvatten utanför Pumpborrningshuset, centrala gruvområdet vid Sala Silvergruva. Foto: Ulrika Larson

Arbetet genomförs etappvis där kommunen först schaktar ut förorenade massor. Massorna fraktras på lastbilar med täckta flak till en utvald deponi i Västerås. Därefter läggs en tät bentonitmatta med en ren överbyggnad ovanpå. Överbyggnaden blir upp till 70 centimeter tjock. Den översta ytan blir en grusyta liknande den yta har funnits på området före åtgärd.

På kvällen den 25 oktober fanns flera från projektgruppen på plats vid Direktörsbostaden, Sala Silvergruva, för att bjuda på en kopp kaffe och berätta om projektet. Foto: Ulrika Larson

Arkeologi - en rälsbana från 1816 har grävts fram

Framgrävda syllar till rälsbana och stödmur. Foto: Ulrika Larson

Parallellt med åtgärderna utför SAU (Societas Archeologica Upsaliensis) och Berggren Byggnadsvård arkeologiska undersökningar på området. I samband med de arkeologiska utredningarna har välbevarade syllar till rälsbana med stödmurar grävts fram.

Leif Berggren, byggnadsantikvarie på Berggren Byggnadsvård, har läst en rapport skriven av G Billow 1817. I rapporten beskrivs den så kallade trälvägen (dvs rälsbana) som inrättades vid Sala Silvergruva år 1816 och som nu har grävts fram. Den var huvudsakligen lik trälvägarna i Falun och Dannemora. Det var alltså fråga om en bana av järn med vagnar som ofta sköts av en gammal gubbe och en gosse. Men skillnaden var, enligt Billow, att vagnshjulens styrning skedde med ett spår i hjulringen i stället för en på sidan uppstående kant på banan. Det var samma princip som användes när man började anlägga järnvägar i mitten av 1800-talet. Banan vid Sala Silvergruva kan ha varit den första i Sverige i sitt slag. De arkeologiska undersökningarna kommer att fortsätta parallellt med de åtgärder som projektet utför på området.

Ytterligare en rälsbana som går mellan Skrädhuset och Gruvstallet har grävts fram. Foto: Leif Berggren, Berggren byggnadsvård

Tidplan och planerade åtgärder

Fas 1, (2019-2022)	Fas 2, (2023-2024)	Fas 3, (2026-2027)	Fas 4, (2028)	
<p>Förberedelser: Projektet genomför arkeologiska- samt miljö undersökningar inför start av åtgärder på utpekade områden vid Sala Silvergruva. Åtgärder startas upp och pågår fram till 2023.</p>	<p>Åtgärder vid Sala Silvergruva: Vi genomför miljöåtgärder vid nedre parkeringen, Vandrarhemmet, Sala Bly och hyttan, Dr. Christinas väg, Övre krossplan och infarten till Hjulhuset. Projektet genomför åtgärder med fokus på täckning med bentonitmatta och grus eller asfaltering.</p>	<p>Utredningar och ansökan om tillstånd: Provtagning av upplagda muddermassor längs med Pråmån genomförs. Vidare provtas bottensediment i Pråmån. Projektgruppen utreder metod för rening av vattnet som rinner från Gruvan till Pråmån. Kommunen har samråd med berörda intressenter om planerad muddring/åtgärd i Pråmån. Kommunen ansöker om tillstånd för åtgärd i Pråmån.</p>	<p>Miljöåtgärder vid Pråmån: Om Mark- och miljödomstolen beviljat tillstånd genomför vi planerade åtgärder avseende upplagda muddermassor på sidan av Pråmån samt föreslagna muddring. En reningsanläggning som omhändertar metallpåverkat vatten från gruvan installeras.</p>	<p>Projektet slutförs. Efterföljande egenkontroll (provtagning) genomförs efter det att åtgärderna avslutats. Utvärdering av projektet görs av kommunen och slutredovisning sker till Länsstyrelsen och Naturvårdsverket.</p>

Foto: Urtika Larsson

Vill du veta mer om projektet?

Om du har missat något av de tidigare nyhetsbrev kan du gå in och läsa dem på projektets webbsida. Nyhetsbrev finns också på Sala Turistbyrå och på Sala Bibliotek.

Vill du boka studiebesök, ställa frågor om projektet och ge oss feedback är du alltid välkommen att kontakta oss på e-post: miljo.gruvanpraman@sala.se

Kommunen följer nationella råd gällande Covid-19. Därför kan möjligheten att hålla studiebesök komma att begränsas under vintern.

Följ projektet på:

www.sala.se/miljo.gruvanpraman
www.facebook.com/samhallsbyggnadsalakommun
www.instagram.com/samhallsbyggnad/

Vi som är involverade i projektet önskar er en God Jul och ett Gott Nytt År!

